

KIS-474 – Gl. *égal*, *différent*, h.a. er Jedoniezh

(GE da YBAN – 27 08 95)

Br. *diforc'h* a arverez da zec'heriañ □ ; poent eo degas fraezhded e tachenn ar preder ma kaver ar meizad-se. Un derou difraostañ 'm boa graet warlene gant va notenn a-zivout Gl. *identité* [KIS-471, La-10, pp. 265-268]. Un troc'h kentañ 'm boa lakaet etre *treüded al louerioù* ha *kevunded ar goubaroù*. E maezienn ar gevunded e labour Poelloniezh ha Jedoniezh, o tispakañ kement doare zo da vezañ *kevun* hag *ankevun*. En Niveroniezh e komzer eus *parder*, termenet evel "kevatal a-fet kementad" (gant spisaat ster *kevatal* ha hini *kementad*) pe, gwell moarvat, evel "kevunded niverel". Ar gudenn a yezhouriezh eo divizout hag arveret e vo *parder* e-maez an Niveroniezh, evit al lunoù mentoniell da skouer pe an teskadoù. En diskiblezhioù ma lakaer an egor e penn kont e komzer eus *arun*, *arunded* da verkañ emañ daou boent, daou lun "en un lec'h", a c'haller termenañ ivez evel "kevunded lec'hel" (fazi prederel e ve komz emañ eus ur seurtad a'n *dreüded*!). Ar gudenn a yezhouriezh eo ivez divizout hag arveret e vo *arun(-)* e-maez ar Ventoniezh ha, dre vras, an diskiblezhioù o lakaat an egor e penn kont (Luc'honiezh, h.a.). Skrivañ a rez a-zivout teskadoù : "e lavarer ez int *par*, pe *en arun*"; ha ne ve ket kevazasoc'h kaout termenoù unsteriekoc'h ?

Brasoc'h diaester a gavan gant arver Br. *diforc'h*. En Niveroniezh e reer *diforc'h* g. eus disoc'h al lamadur. E diskiblezhioù o lakaat an egor e penn kont e lavarer eus daou boent nad emaint ket en arun ez int *diforc'h* aa. (Gl. *distincts*). En degouezh-mañ diwezhañ e ve aes dilezel *diforc'h* evit ober gant *anarun*. Petra soñjal avat eus ar geriennoù *teskadoù par* (pe *en arun*) kevenebet ouzh *teskadoù diforc'h* ?

Arver boutin ar brezhoneg (ha, da heul, ar geriadurioù) a chouk war *diforc'h* aa. sterioù diseurt seul ziaesoc'h da zigemmañ ma tenner d'o intent a-dreuz d'ar gerioù gallek a gaver dirazo er geriadurioù, hag int forc'hellek ivez. E se, Gl. *différent* a dalvez :

a) gwech "diseurt" ; sk. : " les *différents* sens d'un mot "

b) gwech "disheñvel" ; sk. : " mes ha mais sont deux mots *différents* "

c) gwech "diforc'h" ; sk. : “ piquer en un point *différent* pour éviter l'abcès.”

E brezhoneg :

a) ez eo diforc'hell *diseurt* ;

b) evit *dishañvel* avat e sav diaester, rak er frazenn c'hallek diaraok n'eo ket an *heñvel* a zo e kaoz, met ar *gevunded c'heriadurel* (er frazenn “ je mets les mets sur la table ” ez eo *heñvel*[son ha -skriv] an daou c'her, n'int ket div reveziadenn eus an hevelep hanc'her, daou hanc'her ez eus anezho, *ankevun* int a-fet geriadur) ;

c) evit *diforc'h* ez eus ivez un diaester o tennañ d'ar mesk a gaver (er skridoù arnevez pergen) en e arver gwech gant ar ster b), gwech gant ar ster c) ; da'm meno ne zlefe ket bezañ arveret gant ar ster b), rak amplegañ a ra e zorc'hadur ster ur forc'hiñ rakwezat o tisoc'h gant un disparti er merzhout pe er meizañ : “ daou boent *diforc'h* ”, “ daou veizad *diforc'h* ” ; ur fazi e ve lavarout : “ daou zen *diforc'h* ” nemet e rafed anezho ergorennoù merzhout pe veizañ ; “ daou zen *dishañvel* ” a lavarar pa lezer e-maez kont nep forc'hiñ er merzhout pe er meizañ — hep tremen hebiou avat d'ar forc'hellegezh usveneget (*heñvel* e c'hellont bezañ e meur a zoare, evito da vezañ daou zen *dishañvel*!). Dav dimp anaout mat an danvez mesk a zo en arver boutin evit mirout ag e enporzhiañ er yezh resis.

[(GE – 05 08 96) Da glokaat ar rann notenn diaraok e venegin un nebeut termenoù a'm eus kinniget ebarzhiñ abaoe warlene e hanc'herieg ar Boelloniezh hag ar Jedoniezh.

Da verkañ anparder lies gwerzhad e'm eus graet gant Br. *amgement*. Sk. : Gl. “ le document à reproduire réfléchissant avec des intensités *différentes* selon les points la lumière à laquelle il est soumis ”, Br. “ an teul da haneilañ o tsvannañ gant readoù *amgement* hervez ar poentoù al luc'h taolet outañ ” (sl. GSTL. ¶ 1232).

A-gevenep, e rafen gant Br. *hegement* da verkañ parder lies gwerzhad. Lakaomp e ve unvan liv an teul e tsvannfe “ gant readoù *hegement* al luc'h taolet outañ ”.

Da verkañ "o revout a-ziforc'h" ken er werc'helezh ved, ken er werc'helezh jedoniel e'm eus kinniget ober gant *amgen*. Sk. : “ *amgended* ar reveziadennoù ”, “ *amgended* an unanennoù ” (sl. KIS-471, La-10, pp. 272 hh.). Er skouer roet uheloc'h : “ je mets les mets sur la table ” e lavarfen ez eus aze daou hanc'her *amgen*.

Tro 'm eus bet da ginnig un deverad all diwar Br. *ken* er rakger *dasken-*, sk. : Br. *daskendiriat*, Gl. *allopatrique* (sl. KIS-366, La-09, p. 156). Arveret e ve

Br. *dasken* aa. & g. da gendec'heriañ Gl. *divers*, e lavar ar Brederouriezh pergen. Diwarnañ e teverfed : Br. *daskender* g., *daskended* b., Gl. *diversité* ; Br. *daskenaat*, Gl. *diversifier* ; Br. *daskenadenn* (arveret e KIS-470, La-10, p. 258), *daskenadur*, Gl. *diversification*.